

[SCHLEITHEIMSKA VEROIZPOVED]

BRATOVSKO ZDRUŽENJE
PRENEKATERIH BOŽJIH OTROK,
ZADEVAJOČ SEDMERO ČLENOV

Radost, mir in usmiljenje našega Očeta po skupnosti krvi Kristusa Jezusa, skupaj z darovi Duha, ki je poslan od Očeta, vsem vernim v krepčilo, tolažbo in stanovitnost v vseh stiskah do konca. Amen. To želimo vsem, ki ljubijo Boga, in otrokom luči, ki so razsejani vsepovsod, kamor so bili določeni po Bogu, našem Očetu in kjer so v edinosti zbrani v Bogu in Očetu nas vseh. Milost in mir v srcih bodi z vami vsemi. Amen.

Dragi v Gospodu, bratje in sestre!

Nam je najprej in predvsem do tega, da vas tolažimo v vaši vesti, ki je bila nekaj časa zmedena, vas krepimo, da ne bi bili za zmerom kakor pogani od nas oddeljeni in po pravici skoraj povsem izključeni, temveč, da se znova obrnete k resničnim, vsajenim Kristusovim udom, ki boste oboroženi s potrpežljivostjo in spoznanjem Kristusa, in boste tako spet z nami združeni v moči Božjega, krščanskega duha in vnetosti za Boga.

Očitno je, s kolikšno tisočero premetenostjo nas je hudič zaobšel, da bi pri vas razdejal Božje delo, ki se je med nami nekaj časa usmiljeno in milostno začelo, in ga uničil. A zvesti pastir naših duš, Kristus, ki je take stvari v nas začel, bo to izpeljal do konca in učil v svojo slavo in naše odrešenje. Amen.

Dragi bratje in sestre! Mi, ki smo bili zbrani v Schleitheimu pod Randenom v Gospodu, naznanjamo vsem, ki ljubijo Boga, da smo v naukih in členih prišli do sporazuma, in naj vam bi jih podali v

Gospodu,¹ če naj bomo poslušni otroci, sinovi in hčere Boga, ki izvzeti iz sveta, to hočemo biti v vsem, kar delamo in opuščamo. Bogu edinemu gre slava in hvala, da se je to zgodilo brez ugovora enega samega brata in v polnem zadovoljstvu. V vsem tem smo čutili, kako je bila z nami edinost Očeta in nas vse povezujočega Kristusa z njunim Duhom. Gospod je namreč gospod miru in ne spora, kakor pravi Pavel. Da pa bi razumeli, v katerih točkah se je to zgodilo, naj bi si to zapomnili in razumeli.

Nekateri lažni bratje med nami so povzročili zelo hudo vznemirjenje. Nekateri so se odvrnili od vere, ko so menili, da živijo in uporabljajo svobodo Duha in Kristusa. Ti pa so zgrešili resnico in so se (sebi v sodbo) izročili izprijenosti in prostostim mesa misleč, da lahko vera in ljubezen počneta vse in vse prenašata in jim nič ne more škodovati ali biti zavrženo, ko so vendar verni.

Pazite pa, Božji udje v Jezusu Kristusu: vera v nebeškega Očeta po Jezusu Kristusu ni narejena tako, ne povzroča in ne opravlja takih reči, kakor jih delajo ti lažni bratje in sestre in jih uče. Varujte se in bodite posvarjeni pred takimi! Ti namreč ne služijo našemu Očetu, ampak svojemu očetu, hudiču.

Vi pa ne tako! Ti namreč, ki pripadajo Kristusu, so križali svoje meso skupaj z vsemi strastmi in poželenji. Saj me dobro razumete in (veste), katere brate menimo. Ločite se od njih! Ti so namreč napačni. Prosite Gospoda, da pridejo do spoznanja in spokoritve in da bi mi bili stanovitni v tem, da začetno pot nadaljujemo v slavo Boga in njegovega Sina Kristusa. Amen.

Točke, ki smo jih obravnavali in v katerih smo se zedinili, so tele:

1. krst, 2. izobčenje, 3. lomljenje kruha, 4. izločitev iz gnusob, 5. pastirji v skupnosti, 6. meč, 7. prisega.

Najprej si zapomnite tole o krstu: Krst naj se podeli vsem tistim, ki so bili poučeni o spokoritvi in spremembi svojega življenja in ki resnično verujejo, da so jim njihovi grehi po Kristusu odvzeti, in vsem

1 Ali: *katerih naj bi se v Gospodu oklepali*. Tekst je nejasen, lahko da je pri stavcu prišlo do napake, in sicer že pri prvi izdaji.

tistim, ki so pripravljani hoditi v vstajenju Jezusa Kristusa in so pripravljani biti z njim pokopani v smrt, da bi lahko z njim vstali, in vsem tistim, ki v takem mišljenju to od nas želijo in to sami iz sebe zahtevajo. S tem je izključeno vsako krščevanje otrok, največja in prva papeževa grozota. Za to imate dokaze in pričevanja v pismih in primere pri apostolih. Pri tem hočemo preprosto, a vendar trdno z gotovostjo vztrajati.

Drugič pa smo se glede izobčenja zedinili takole: Do izobčenja naj bi prišlo pri vseh tistih, ki so se izročili Gospodu, da bodo hodili za njegovimi zapovedmi, in pri vseh tistih, ki so bili krščeni v edino Kristusovo telo, se pustili imenovati brate ali sestre in potem vendar zašli v zmote ali pregrehe ali padli v nenadno presenečenje. Te je treba dvakrat na samem posvariti in v tretje pred vso skupnostjo okoriti ali izobčiti po Kristusovem naročilu (Mt 18,15-17). To pa naj se zgodi po uredbi Božjega Duha pred lomljenjem kruha, da bi tako mogli vsi enodušno in v eni ljubezni lomiti kruh in jesti od njega in piti iz keliha.

Tretjič, kar zadeva lomljenje kruha, smo se zedinili in sklenili naslednje: Vsi, ki hočejo biti udeleženi pri lomljenju kruha v spomin zlomljenega Kristusovega telesa, in vsi, ki hočejo piti od pijače v spomin prelite Kristusove krvi, morajo biti prej pridruženi Kristusovemu telesu, to je Božji skupnosti, ki ji je Kristus glava, namreč po krstu. Kakor namreč pravi Pavel, ne moremo biti hkrati udeleženi pri Gospodovi mizi in pri hudičevi mizi. Tudi ne moremo biti hkrati udeleženi in piti iz Gospodovega in hudičevega keliha. To pomeni: vsi, ki imajo skupnost z mrtvimi deli teme, ti nimajo deleža pri luči; torej vsi, ki sledijo hudiču in svetu in nimajo deleža s temi, ki so poklicani iz sveta k Bogu. Vsi ti, ki so zapadli hudemu in nimajo deleža v dobrem. Tako tudi naj bo in mora biti: kdor nima poklicanosti Boga k veri, h krstu, k telesu skupaj z vsemi Božjimi otroki, ta tudi ne more postati z njimi en kruh, kakor vendar mora biti, kjer hočejo kruh v resnici lomiti po Kristusovem naročilu.

Četrtič smo se zedinili glede izločitve: Ta naj se dogodi iz [skupnosti] zlih in iz hudobije, ki jo je hudič zasejal v svetu, da ne bi imeli skupnosti z njimi in da bi v skupnosti z njimi ne tekali za njihovimi gnusobami. To pomeni, ker vsi, ki niso stopili v poslušnost veri in se

niso združili z Bogom, ker hočejo delati po svoji volji in so velika gnusoba pred Bogom, iz njih ne more in noče rasti ali iz njih pognati nič drugega kakor gnusne reči. Nikoli pa ni bilo in ni na svetu in v vsem Božjem stvarstvu nič drugega kakor dobro in húdo, verno in neverno, tema in luč, svet in takí, ki so svet zapustili, Božji tempelj in maliki, Kristus in Belial, in prvo ne more imeti skupnosti z drugim. Razodeto pa nam je tudi Gospodovo naročilo, v katerem nam nalaga, naj se izločimo in oddelimo od hudega; potem hoče biti naš Bog, mi pa bi bili njegovi sinovi in hčere. Nadalje nas opominja, naj zapustimo Babilon in zemeljski Egipt, da ne bi bili tudi deležni njunih kazni in trpljenja, ki jih bo Gospod razgrnil nad njima. Iz vsega tega naj bi se poučili, kako vse, kar ni v edinosti z našim Bogom in s Kristusom, ni nič drugega kakor gnusoba, ki naj se ji izogibamo in od nje bežimo. Sem sodijo vsa papeška in protipapeška dela in bogoslužja, zbori, obiskovanja cerkve, vinotočev, zveze in pogodbe nevere in podobne reči, kar ima svet za visoko in kar izvajajo naravnost v nasprotju z Božjimi naročili, v skladu z vso nepravilnostjo, ki je v svetu. Od vsega tega naju bi bili izločeni in v tem naj ne bi imeli nobenega deleža. To so namreč prazne gnusobe, ki nas delajo osovražene pred našim Jezusom Kristusom, ki nas je osvobodil od službovanja mesu in nas usposobil za službo Bogu po Duhu, ki nam ga je dal. Tako bodo potem tudi brez dvoma odpadla od nas nekrščanska, res hudičevska orožja moči, kakor je to meč, oklep in podobno, in vsaka uporaba tega, bodisi za prijatelje ali proti sovražnikom – v moči Kristusove besede: Ne upirajte se hudemu.

Petič smo se zedinili o pastirjih v skupnosti takole: Pastir v Božji skupnosti naj bo povsem po Pavlovi odredbi nekdo, ki uživa dober glas pri tistih, ki so zunaj vere. Njegova služba naj bo njegovo branje in opominjanje in učenje in svarjenje, opozarjanje, izobčanje, molitev za pobiljšanje vseh bratov in sester, začetek lomljenja kruha in spoštovanje Kristusovega telesa v vseh rečeh, da se izgrajuje in pobiljšuje in da bodo preklinjevalcu usta zamašena. Ta pa naj bo od skupnosti, ki ga je izvolila, vzdrževan, če je v pomanjkanju. Kdor namreč služi evangeliju, naj tudi od tega živi, kakor je odredil Gospod. Če pa naj bi kak pastir storil kaj takega, kar zahteva opomina, je treba z njim govoriti pred dvema ali tremi pričami. In če

grešijo, jih je treba posvariti pred vsemi, da bi bilo v strah drugim. Če pa bi bil ta pastir preganjan ali po križu priveden h Gospodu, naj bo od tiste ure drugi določen na njegovo mesto, da ljudstvo in njegovo število ne bi bilo uničeno, ampak po opominjanju ohranjeno in potolaženo.

Šestič smo se glede meča takole zedinili: Meč je Božja uredba zunaj Kristusove popolnosti. Ta kaznuje in mora zlega in varuje in brani dobrega. V postavi je meč določen nad zlimi v kazni in usmrtitev. Za njegovo uporabo je postavljena svetna gosposka. V Kristusovi popolnosti pa uporabljamo samo izobčenje v svarilo in izključitev tistega, ki je grešil, ne po morjenju mesa, ampak zgolj po svarilu in ukazu, naj se ne greši več. Zdaj pa mnogi, ki ne spoznavajo Kristusove volje do nas, vprašujejo, ali lahko in ali naj tudi kristjan uporablja meč proti zlim za varovanje in branjenje dobrega in zavoljo ljubezni. Odgovor je razodet enodušno takole: Kristus nas uči in nam naroča, naj se od njega učimo, saj je blag in iz srca ponižen, in tako bi našli mir za svoje duše. Tako pravi Kristus poganski ženskici, ki je bila zasačena v prešuštvu, ne da naj jo kamnajo po postavi njegovega Očeta – čeprav sicer pravi: Kakor mi je naročil Oče, tako delam – ampak izreka (po postavi) usmiljenje in odpuščanje in opomin, naj ne greši več: »Pojdi in ne greši več!«² Drugič pa glede meča vprašujejo, ali naj kak kristjan izreka sodbo v svetnem sporu in prepiru, ki ju imajo med seboj neverni. Odgovor je tale: Kristus ni hotel odločati ali soditi med bratom in bratom zaradi dediščine, ampak se je temu zoperstavil. Tako naj storimo tudi mi. Tretjič glede meča vprašujejo, ali naj bo kristjan pripadnik gosposke, če ga v to izvolijo. Na to je odgovorjeno takole: Kristus naj bi bil narejen za kralja, a je ušel in se ni oziral na red svojega Očeta. Tako naj bi storili tudi mi in hodili za njim. Tedaj ne bomo hodili v temi. On sam namreč pravi: »Kdor hoče hoditi za menoj, naj zataji samega sebe in vzame križ na svoje rame in hodi za menoj.« Tudi sam prepoveduje rabo meča in pravi: »Knezi sveta, ki vladajo« itd.; »vi pa ne tako«. In

2 Svetopisemska mesta niso podana po SSP, ampak so prevedena po nemškem prevodu v tem besedilu, da se tako ohrani pristnost in enotnost v slogu celote – op. prev.

nadalje pravi Pavel: »Tiste, ki jih je Bog videl vnaprej, te je tudi določil, da bodo enaki Sinu« itd. Tudi Peter pravi: »Kristus je trpel, ne vladal in nam je zapustil svoj zgled, da bi hodili po njegovih stopinjah.« In nazadnje ugotavljamo, da se kristjanom iz naslednjih razlogov ne spodobi, da bi bili pripadniki gosposke: Regiment gosposke je po mesu, ta kristjanov pa po duhu. Hiše in bivališča onih so zrasle s tem svetom; te kristjanov so v nebesih. Njihovo državljanstvo je v tem svetu; državljanstvo kristjanov je v nebesih. Orožja njihovega spora in vojskovanja so mesena in zopet le mesena; orožja kristjanov pa so duhovna zoper hudičevo trdnjavo. Svetni se oborožujejo z bodicami in železjem; kristjani pa so oboroženi z Božjo opravo, z resnico, pravičnostjo, mirom, vero, svetostjo in Božjo besedo. Skratka: kakršnega mišljenja je Kristus, glava nad nami, takega mišljenja naj bodo v vsem udje Kristusovega telesa, da v telesu ne bi bilo razpora, po katerem bi bilo razdejanost. Vsako kraljestvo namreč, ki je v sebi razdeljeno, bo uničeno. Ker pa je Kristus takšen, kakor je o njem pisano, morajo biti taki tudi udje, da ostane njegovo telo celo in edino v sebi v poboljšanje in izgrajevanje.

Sedmič smo se glede prisege takole zedinili: Prisega je učvrstitev med temi, ki so v sporu ali dajejo obljube, in je po postavi zaukazano, da v Božjem imenu vse izpričajo v resnici in ne lažno. Kristus uči izpolnitev postave in svojim prepoveduje vsako priseganje, tako resnično, kakor lažno, tako pri nebu, kakor pri zemeljskem krogu, pri Jeruzalemu ali pri lastni glavi, in to iz razloga, ki ga brž nato izreče: »Ne morete namreč niti enega lasu narediti belega ali črnega.« Glejte! Zaradi tega je vsako priseganje prepovedano. Nič od tega namreč ne moremo zagotavljati, kar je obljubljenost pri priseganju, ker na sebi niti najmanjšega ne moremo spremeniti. A tu so nekateri, ki preprosti Božji zapovedi ne verjamejo, ampak pravijo in vprašujejo takole: Glej, in vendar je Bog Abrahamu prisegel pri samem sebi, ker je bil Bog (ko mu je namreč obljubil, da mu hoče dobro in da hoče biti njegov Bog, če bo spoštoval njegove zapovedi); čemu ne bi tudi jaz sam prisegel, kadar komu kaj obljubljam? Odgovor: Poslušaj, kaj pravi Pismo: »Ko je Bog hotel dedičem obljube čez vsako mero dokazati, da je njegov sklep neomajen, je položil prisego, da bi po dveh neomajnih rečeh (pri čemer je bilo nemogoče, da bi Bog mogel

lagati) imeli močno tolažbo.« Zapomni si pomen tega mesta v Pismu: Bog ima oblast storiti, kar tebi prepoveduje. Njemu je namreč mogoče vse. Bog je Abrahamu dal prisego – pravi Pismo – da bi dokazal, kako je njegov sklep neomajen. To pomeni: nihče se njegovi volji ne more zoperstavljati in je ovirati. Zato je lahko svojo prisego držal. Mi pa tega ne zmoremo, kakor je zgoraj rečeno po Kristusu, da bi prisego držali ali storili. Zato naj ne prisegamo. Zdaj pa nekateri nadalje pravijo: V novi zavezi ni prepovedano, da bi prisegli pri Bogu, v stari pa je to celo zapovedano. Tako je pravzaprav prepovedano prisegati pri nebu, zemeljskem krogu, pri Jeruzalemu in pri naši glavi. Odgovor. Poslušaj Pismo: »Kdor pa prisega pri nebu, ta prisega pri Božjem prestolu in pri tem, ki na njem sedi.« Zapomni si: Prisegati pri nebu, ki je prestol Boga, je prepovedano. Koliko bolj je to prepovedano pri Bogu samem! Vi norci in slepci, kaj je večje, prestol ali ta, ki na njem sedi? Tudi pravijo nekateri takole: Če je torej narobe, da uporabljamo Boga za resnico, pa sta apostola Peter in Pavel tudi prisegala. Odgovor: Peter in Pavel izpričujeta le to, kar je Bog obljubil Abrahamu s prisego, sama pa ne obljubljata nič, kakor primeri jasno kažejo. A pričevanje in priseganje sta dve zadevi. Kadar namreč prisegamo, tedaj obljublamo reči, ki so še v prihodnosti, kakor je bil Abrahamu obljubljen Kristus, ki smo ga dolgo časa po tistem prejeli. Če pa pričujemo, pričujemo o sedanjem, pa naj bo dobro ali hudo, kakor je Simeon govoril Mariji o Kristusu in ji pričeval: »Ta bo postavljen v padec in vstajenje mnogih v Izraelu in v znamenje, ki se mu bo nasprotovalo.« Istega nas je učil tudi Kristus, ko je rekel: »Vaš govor naj bo ja, ja in ne, česar ne smemo razumeti tako, kakor da bi dopuščal prisego. Kristus je preprosto ja in ne, in vsi, ki ga preprosto iščejo, bodo njegovo besedo razumeli. Amen.

Dragi bratje in sestre v Gospodu! To so člani, ki so jih nekateri bratje doslej umevali napak in zoper pravi smisel. Tako so zmedli številne šibke vesti, s čimer je bilo Božje ime hudo žaljeno. Zato je bilo nujno, da smo se v Gospodu zedinili, kakor se je tudi zgodilo. Bogu bodi hvala in slava!

Ker pa ste zdaj obilno doumeli Božjo voljo, kakor je sedaj po nas razodeta, bo potrebno, da to spoznano voljo vztrajno in brez odla-

šanja izpolnjujete. Saj vendar veste, kakšno plačilo pripada hlapcu, ki vede greši.

Vse, kar ste ponevedoma storili in kar ste priznavali, da ste storili neupravičeno, to vam je odpuščeno po molitvi v veri, ki je bila v nas pri zboru opravljena za pregrehe nas vseh in našo krivdo, po usmiljenem odpuščanju Boga in po krvi Jezusa Kristusa. Amen.

Pazite na vse, ki ne hodijo v očitni Božji resnici, ki je povzeta v tem našem pismu iz skupščine, da bi bilo vsakomur med nami vladano po pravilu izobčenja in bi bil za naprej pristop lažnim bratom in sestram med nas preprečen.

Izločite izmed sebe vse, kar je od hudega, in tako bo Gospod vaš Bog in vi boste njegovi sinovi in njegove hčere.

Dragi bratje, vživite se v to, s čim Pavel opominja svojega Tita. Takole pravi: »Zveličavna milost Boga je prišla k vsem in nas vzgaja, da bi zatajili protibožjo naravo in svetna poželenja, da bi živeli vzdržno, pravično in sveto v tem svetu in čakali v tem upanju na prihod veličastja velikega Boga našega odrešenika Jezusa Kristusa, ki je samega sebe dal za nas, da nas bi odrešil vsake nepostavnosti in nas očistil za lastno ljudstvo in last, pripravljene za dobra dela.« Na to mislite in se vadite v tem, tako bo Gospod miru z vami.

Božje ime naj bo večno blagoslovljeno in slavljeno. Amen.

Gospod naj vam da svoj mir. Amen.

V Schleitheimu pod Randenom, na Matejev dan [24. februarja], anno 1527.³

Iz nemščine prevedel Vinko Ošlak

3 © Prevajalec Vinko Ošlak. Vse moralne in materialne avtorske pravice za prevod za objave v vseh oblikah, medijih in časih so pridržane, brez dovoljenja nosilca avtorskih pravic ni dovoljena nikakršna delna ali popolna ponovna objava.